

Olin yli kolmekymppinen, kun jostain syystä palaset loksahdivat kohdilleen, muistoja tuli mieleen, papereita löytyi, papereiden näkemistä evättiin, lääkärit kertoivat asioita ja eivät kertoneet. Tiedon saaminen alkoi internetissä. Erilaiset ulkomaiset keskustelupalstat olivat tärkein foorumi. Siellä saattoi kertoa jotakin omasta katkonaisesta ja epäselvästä tarinasta, siellä joku saattoi kysyä jotain – usein hyvin yksinkertaista – joka avasi uusia näkökulmia.

Hämmästyttävää on edelleen se, miten piilossa intersukupuolisuus oli voinut pysyä. On vaikea ymmärtää, miten salailu ja tiedon pimentäminen voi olla niin kattavaa, että intersukupuolisuutta ei ollut olemassakaan elämässäni. Salailu kääntyi itseeni: tuntui siltä, että olen hullu, kun on tunteita, jotka eivät liity mihinkään omassa elämässä. Täytyy olla itsessä vikaa, kun jokin tuntuu epäselvältä, vaikka kaikki on hyvin. Koko lapsuuteni ja nuoruuteni tunsin olevani viallinen, virhe, jotain, jonka täytyy muuttua – aina. Lääkärikäynnit ja hormonitablettien käyttäminen olivat vain jotain, mitä tehdään, niin kuin hampaiden peseminen – ei sen merkitystä pohdita joka ilta. Ne olivat osa salaisuutta. Aina oli ollut selvää, että siitä ei puhuta. Ja kun siitä ei puhuta, sitä ei ole.

Nuorena etsin aikuisia, joille voisinkin kertoa elämästäni. En kuitenkaan tiennyt, mistä puhuisin. Nyt jälkepäin ajatellen ymmärrän, että jossain syvällä tiesin, mistä pitäisi puhua, mutta vuosikausien vaientaminen ja salailu teki sen mahdottomaksi.

Aika oli jollain lailla sopiva muistamiseen ja asioiden yhdistelemiseen. Vähitellen ajatukset, jotka ”tuntuivat vähän kuin muistoilta” pääsivät paikoilleen muistojen joukkoon. Elämä alkoi näyttää järkevämmältä. Muistot ja niistä johtuvat tunteet olivatkin loogisia. Samalla lapsuuden epäselkeydestä löytyi syyt hankaluudelle löytää paikkaa maailmassa. Kaikki, mitä ei ollut lupa muistaa, oli jättänyt jälkensä.

Ensimmäiset vuodet uuden tiedon kanssa olivat vaikeita. Muistojen ja kysymysten vyöry meinasi viedä mennessään. Keho tuntui vieraalta – jos mahdollista vieraammalta kuin aikaisemmin. Oli vaikea kertoa kellekään. Elämä tasaantui tunteiden purkamisen ja paljon puhumisen kautta. Löytyi ne ihmiset, jotka jaksoivat kuunnella ja olla neuvomatta ja hätäntymättä, vaikka epäusko, viha ja hämmennys tuntuivat välillä loputtomilta.

Ehkä hankalinta on ollut se, että omaa menneisyyttä on ollut vaikea verrata toisten elämään. Salailu on saanut aikaan sen, että oma elämä on ollut piilossa. Ei ole ollut puhuttavaa paljon muustakaan. Se on saanut minut tuntemaan itseni jollain lailla epäihmiseksi ja löytämään elämän tarkoituksen työnteosta ja asioiden suorittamisesta – tavalla, jolla voi jättää itsensä henkilönä, yksilönä asioiden ulkopuolelle. Vähitellen olen opetellut puhumaan asioista, joista en ole puhunut aikaisemmin, esimerkiksi ottamaan esiin omia kokemuksia vaikkapa keskustelussa jostakin ikävaiheesta ja sen haasteista.

Kaiken tiedon saaminen, asioiden muistaminen ja toisten intersukupuolisten tapaaminen on antanut mahdollisuuden etsiä sitä, kuka olen ja määrittellä se uudelleen, määrittellä se itse omalla tavallani. Toisten intersukupuolisten kanssa asioita pohtiessa ja kokemuksia jakaessa asiat asettuvat mittasuhteisiin. Kaikkein tärkeintä on tietää, ettei ole yksin. Kokemukset, jotka aiemmin kummittelivat mielessä ja olivat syöistä minut raiteilta, ovatkin nykyään voimavara. Niistä muodostuu näkökulmani elämään ja näkökulma olemiseen toisten kanssa.